

Futur **incert** a la Vall de Gallinera

El Govern valencià ha descatalogat 39 hectàrees de zona forestal pública de la Vall de Gallinera per possibilitar la construcció d'una macroubanització. Les reaccions no s'han fet esperar. L'Ajuntament, contrari al projecte, estudia com afrontar legalment la situació, i Agró en reclama la retirada. La constructora ja somia convertir l'espai en una ciutat de lleure per al turisme centreeuropeu.

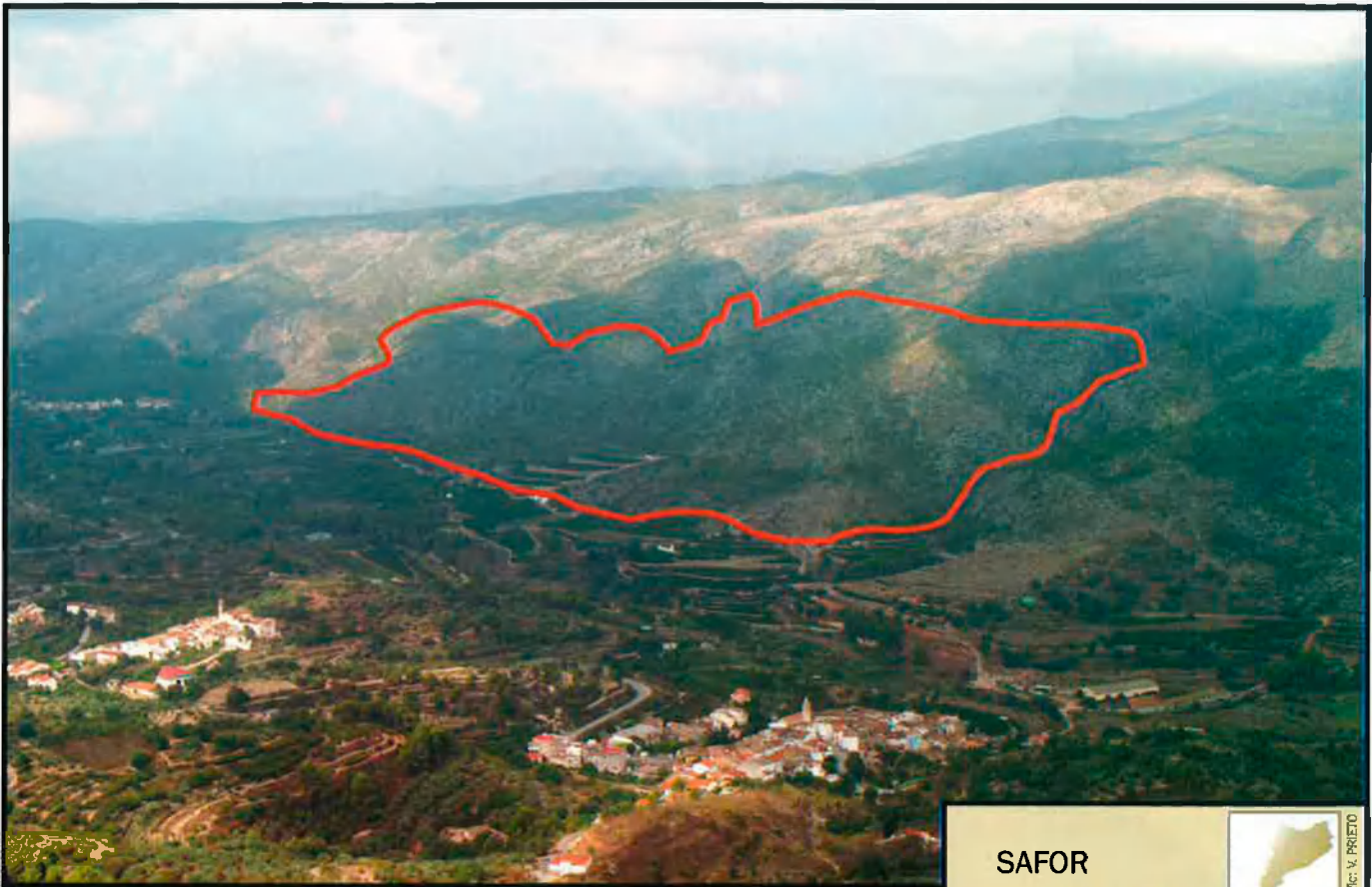
Quan a la costa ja no queden territoris per explotar, l'interior esdevé un autèntic tresor per descobrir, sobretot per a les empreses constructores, que veuen com els metres quadrats de litoral, tan rendibles durant les últimes dècades, s'esfumen sense remei. Ara, enfront de les aglomeracions gairebé inhumanes d'apartaments a la vora de la platja, la tranquil·litat, el contacte amb la natura i la qualitat de vida són valors que cada cop prenen més força. Més encara quan els principals clients potencials procedeixen de l'Europa central, disposats a viure una jubilació amb totes les comoditats. Els constructors no volen deixar passar l'oportunitat, i són cada vegada més les urbanitzacions que apareixen del no res enmig de paratges naturals de gran valor paisatgístic. La solució no és fàcil. El boom urbanístic de l'interior es presenta moltes vegades com la salvació per a unes zones amenaçades per l'augment de la despoblació i per la manca de recursos econòmics. D'altra banda, però, l'aposta que moltes d'aquestes zones han realitzat en els darrers anys per oferir un turisme rural de qualitat se'n va en orris amb la proliferació sense control de xalets i adossats al bell mig de la muntanya.

La Vall de Gallinera, una de les tres valls interiors de la Marina Alta i un dels paratges naturals més emblemàtics del País Valencià, ha pogut eludir fins al moment la voràgine urbanitzadora que afecta la comarca. A hores d'ara, però, l'existència d'un projecte d'urbanització a la muntanya de la Solana –en plena

vall– ha fet saltar la veu d'alarma a la zona. En un principi, tot i que el projecte encara ha de passar diversos tràmits legals, la intenció de l'empresa constructora –Jalón Consult, de capital alemany–, és construir un complex dirigit al turisme nord i centreeuropeu on tindrien cabuda centenars de cases de fusta, xalets, tres centres de salut especialitzats en tractaments i teràpies diversos, un hotel, xalets amb jardí, residències per a gent més gran... Tot, envoltat de zones enjardinades, piscines, restaurants, supermercats, farmàcies, etc. Perquè no falte de res.

Darrere de tot aquest macroprojecte, però, que segons la constructora té un pressupost de 125 milions d'euros i ocuparà una superfície total de 47 hectàrees, hi ha hagut tot un procés d'irregularitats administratives que va acabar el 2001 amb la venda a Jalón Consult de 39 hectàrees públiques –per un preu ridícul de 457.831 euros, és a dir, a 1,20 euros per metre quadrat– i recentment amb la descatalogació de les 39 hectàrees de zona forestal pública per part de la Generalitat Valenciana.

La pregunta, doncs, és evident: com és que l'Ajuntament de la Vall de Gallinera, propietari dels terrenys, va poder subhastar fa dos anys una zona forestal d'utilitat pública –i, per tant, prohibida per a la venda– catalogada com a tal des del 1924? La resposta és senzilla: no ho sabien –o no ho van voler saber–. De fet, l'arrel d'aquesta polèmica arranxa ja el 1991, quan l'Ajuntament, governat aleshores pel PSPV: (a punt de finalitzar el seu mandat) va aprovar unes normes

PABA GIL

Panoràmica general de la Vall de Gallinera, amb els nuclis de població que la formen i, marcat amb una línia roja, perímetre aproximat dels terrenys que preveu ocupar la urbanització.

subsidiàries que declaraven com a aptes per urbanitzar 524.475 m² de la muntanya d'utilitat pública la Solana. Tot, amb el vistiplau de la Conselleria d'Obres Públiques i la Conselleria de Medi Ambient –previ estudi d'impacte ambiental–, que curiosament tampoc no es van adonar que els terrenys eren d'utilitat pública. No obstant això, la venda a la constructora alemanya no es va produir fins al 2001, deu anys després d'haver declarat la zona urbanitzable. Va ser aleshores quan, en el moment d'escripturar els terrenys, el registre de la propietat va informar Jalón Consult que la Solana estava catalogada com a zona forestal d'utilitat pública. I la solució no es va fer esperar: l'Ajuntament, ja en mans del PP, va sol·licitar a la Conselleria d'Obres Públiques la descatalogació de les 39 hectàrees, que es va fer efectiva el passat mes de juliol a través d'un decret del Govern valencià. Curiosament, un dels primers decrets publicats pel Consell en

una legislatura que, segons els màxims responsables polítics valencians, s'havia de caracteritzar per un model urbanístic que fera compatible el creixement amb la defensa del territori.

Informes sota sospita. Ara per ara, la situació d'incertesa és absoluta. De moment, Acció Ecologista Agró ja ha presentat un recurs de reposició contra el decret recentment aprovat pel Govern valencià i actualment prepara un contenciós administratiu. “No pot ser que s'hagen venut il·legalment 39 hectàrees de muntanya pública i facen com si no haguera passat res”, diu Víctor Navarro, portaveu d'Agró per a temes d'urbanisme. “A més –afegeix–, les irregularitats en l'estudi d'impacte ambiental del 1991 i en l'incompliment de la *ley de montes*, del 1957, ens fan sospitar que més que una negligència o un oblit ha estat tot una cadena de prevaricacions que vulneren la normativa forestal.” De fet, segons

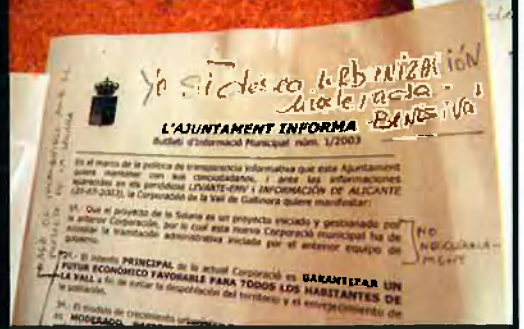

Font: EL TEMPS // Gràfic: V. PROETO

un informe del grup ecologista, l'estudi d'impacte ambiental deia literalment que “no s'han apreciat singularitats d'excessiu valor des del punt de vista del medi natural a la Vall de Gallinera”, quan al terme municipal habiten àguiles reials, falcons pelegrins, ducs i altres espècies catalogades com a vulnerables o protegides. “Tampoc hem d'oblidar –diu Navarro– que aproximadament la meitat del terme municipal ha estat inclòs en dos Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i que la mateixa Conselleria de Medi Ambient, en un projecte presentat el passat mes de juliol, qualifica l'àrea amb el màxim ni-

A l'esquerra, un dels carrers de Benissivà. A dalt, panoràmica de la Carroja. Entre aquests dos pobles se situen els terrenys de la urbanització. A la dreta, un butlletí informatiu de l'Ajuntament, amb les opinions dels veïns incloses. El projecte ha provocat cert malestar a la zona.

Hans Georg Aust, gerent de Jalón Consult: "Allò està tot pelat i ple de roques. No és gens bonic"

vell de qualitat ambiental i del paisatge." Fet i fet, el mateix estudi d'impacte ambiental reconeix que "en allò referent al patrimoni sociocultural, cal reconèixer el valor de les restes arqueològiques disperses pel terme municipal", i fa una menció especial a les "abundants i interessants mostres d'art rupestre que es localitzen preferentment als abrics dels barrancs de la serra de la Solana". "Per tot això —precisa Víctor Navarro— demanem la derogació del decret de la Generalitat i la revisió de tot el procés d'avaluació d'impacte ambiental."

A hores d'ara, Agró està pendent de supervisar l'expedient de descatalogació. "Volem comprovar —precisa Navarro— qui va iniciar l'expedient i per què els informes forestals li han donat el vисти-

plau." "La batalla —continua— acaba de començar. Blasco [conseller de Territori] haurà de rectificar i caldrà que la corporació local restablesca la legalitat."

Precisament l'Ajuntament de la Vall de Gallinera, que des de les passades eleccions governa el Bloc juntament amb el PSPV, estudia actualment la possibilitat de presentar al·legacions, tot i que l'equip de govern és conscient que ha d'actuar "dins del marc jurídic". "Ara mateix —assenyala Vicent Puig, tinent d'alcalde de la Vall de Gallinera pel Bloc— estem demanant assessorament legal per saber com hem d'afrontar la situació. I és que un ajuntament amb un pressupost de 300.000 euros no pot assumir un procés judicial que s'allargue quatre o cinc anys." De moment, segons

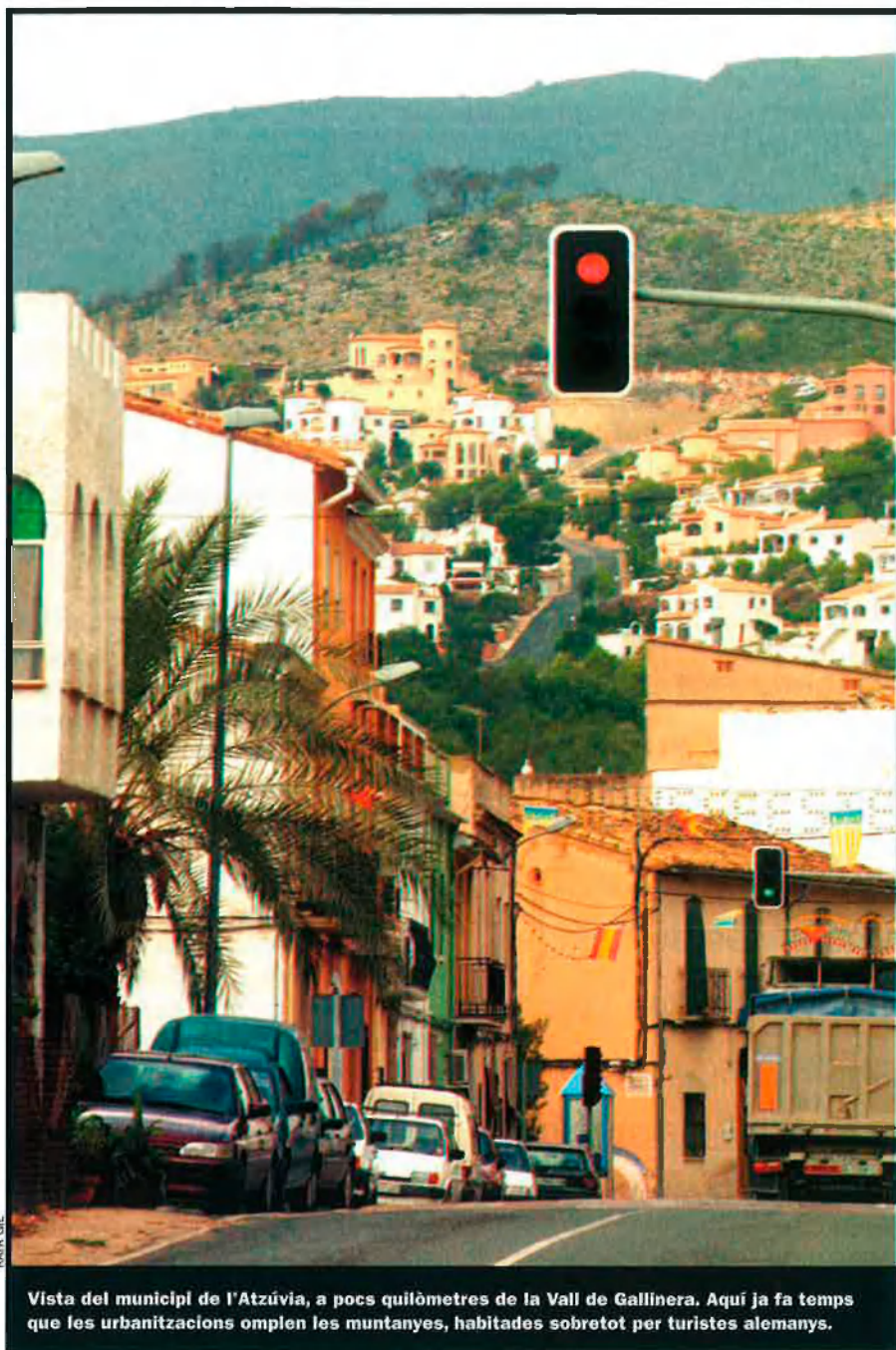
l'Ajuntament, el Programa Parque Vall de Gallinera presentat per Jalón Consult —que tècnicament encara no és projectat— té greus deficiències. "Encara no hem tingut cap contacte amb la constructora —explica el tinent d'alcalde—, però pel que hem pogut veure, el programa té greus errors de concepció i de disseny i no s'ajusta a la legalitat." Independentment d'aquest programa inicial, la constructora és només —fins aquest moment— propietària dels terrenys, la qual cosa no l'habilita per construir. "D'acord amb la llei de regulació de l'activitat urbanística —assenyala Vicent Puig—, l'Ajuntament encara ha de fer un anunci públic per tal d'adjudicar, prèvia presentació d'un PAI, la condició d'agent urbanitzador. I Jalón Consult no en té l'exclusiva."

Problemes legals a banda, el fet és que l'Ajuntament de la Vall de Gallinera s'ha trobat un "magnífic regal" —com ironitza el seu tinent d'alcalde— només començar la legislatura. "El que tenim clar és que un projecte d'aquesta magnitud no suposa de cap manera un benefi-

ci per a la Vall, ni representa un model de creixement racional, sostingut i respectuós amb la idiosincràsia de la Vall, que és el que nosaltres defensem. Els problemes econòmics i de desplaçament de la Vall passen més aviat per desenvolupar els diferents nuclis de població i per potenciar la xarxa de turisme rural de la zona. No es tracta de fer cap macroprojecte que l'únic que aconseguirà serà desestabilitzar el municipi i convertir els pobles en un gueto." No debades, segons el programa de Jalón Consult, es preveu un increment de població de fins a 2.000 habitants com a mínim, quan el cens actual no sobrepassa els 600.

A tot això, el cas és que el projecte ha provocat un cert malestar als pobles de la Vall de Gallinera, un conjunt de set nuclis urbans que viuen principalment del cultiu de cireres —el realitzador català Marc Recha va rodar a la Vall la pel·lícula *L'arbre de les cireres*—, olives, ametles, garrofes o raïm. Els qui són propietaris de comerços o treballen en el sector dels serveis ho veuen com una oportunitat de negoci. Els més joves, i sobretot els propietaris de cases rurals, en canvi, s'oposen al que consideren una "ameaçada de mort" per a la Vall de Gallinera.

Una jubilació de somni. "Aquesta gent que protesten no són de la Vall. No coneixen els seus problemes. Ho fan només per crispar la situació política." Qui fa aquesta afirmació és Hans Georg Aust, gerent de l'empresa constructora Jalón Consult, promotora d'altres projectes semblants a la comarca. "En realitat —apunta el gerent—, no volem una construcció massiva, volem integrar la urbanització a la natura, fer plantes de reciclatge d'aigua i atraure el turisme de la costa, sobretot alemanys i holandesos." De fet, no és cap secret que la intenció de Jalón Consult és construir a la Vall de Gallinera una mena de ciutat del lleure per al turisme centreeuropeu. "Clíniques per perdre pes, per exemple, allunyades dels nuclis massificats on s'amunteguen milers de turistes", reconeix Aust. O encara millor, un Poble Medieval dels Artistes, on els turistes tindran l'oportunitat de fer cursos de pintura, escultura, dansa, etc. "I a més —diu sense complexos el gerent—, podran

Vista del municipi de l'Atzúvia, a pocs quilòmetres de la Vall de Gallinera. Aquí ja fa temps que les urbanitzacions omplen les muntanyes, habitades sobretot per turistes alemanys.

gaudir del que sempre s'han imaginat d'Espanya, a banda de Colom, els bous i les platges: un país vell, amb cases velles, caves... com a l'època medieval!"

En definitiva, que a més de projectar una mena de recinte al més pur estil faller, la reacció davant de les reticències dels ecologistes és, si més no, digna de llegir. "Allò —diu Hans Georg Aust— està ple de roques, està tot pelat, sense cap arbre. I la veritat és que no passa res si s'hi construeix. No és gens bonic."

Segurament, més d'un esperarà que aquesta "aspror" del terreny, per cert, típica de bona part del territori valencià, faça desistir la constructora del seu projecte. Mentrestant, i considerant l'opció bastant improbable, la Vall de Gallinera, aquell "recinte deliciós" del qual parlava en els seus escrits el botànic Cavanilles, haurà de continuar plantant cara al futur. Com siga.

Rosanna Melià